

است. این در حالی است که ایران در یک خط روند کم‌نوسان در پنج سال اخیر واردکننده پنبه خام بوده است. ارزش دلاری واردات ایران در سال‌های ۲۰۲۱، ۲۰۲۰، ۲۰۱۸ و ۲۰۱۷ به ترتیب ۱۴۶ میلیون، ۱۳۶ میلیون، ۱۳۷ میلیون و ۱۴۰ میلیون دلار می‌باشد. ایران همچنین پنبه پارچه یا کلاف‌شده را نیز به مقدار ناچیزی وارد می‌کند که هر ساله ارزشی در حدود ۳۰۰ هزار تا یک میلیون دلار را دارا است. واردات نخ پنبه نیز به کشور ما انجام می‌شود ولی مقدار آن در ۱۰ سال گذشته از ۶۲ هزار دلار بالاتر نرفته است. صادرات پنبه خام افغانستان در سال ۲۰۲۰ به طور کل به کشور پاکستان بوده است، صادرات پنبه کلاف‌شده و پارچه نیز تقریباً به پاکستان بوده و تنها درصد کمی از کل صادرات به دو کشور ایران و عراق تخصیص یافته است. [۱۴] افغانستان نخ پنبه خود را در سال ۲۰۱۹ تقریباً به کشور چین صادر کرده و تنها درصد کمی از کل این صادرات به دو کشور ترکیه و هند اختصاص یافته است. در سال‌های اخیر ایران پنبه خام را به طور مستمر از چهار کشور ازبکستان، امارات، ترکیه و تاجیکستان وارد کرده است. در سال ۲۰۲۰ هر یک از این کشورها از مجموع ۱۳۶ میلیون دلار واردات ایران به ترتیب، ۷۳، ۳۶، ۱۲ و ۷ میلیون دلار سهم داشته‌اند. ایران پنبه کلاف‌شده یا پارچه‌شده را نیز از کشورهای هند، ایتالیا، اندونزی و ترکیه وارد می‌کند که هر یک در سال ۲۰۲۰ به ترتیب ۱۵۳، ۹۹، ۶۹ و ۵۲ هزار دلار سهم داشته‌اند. با توجه به آمار مذکور، افغانستان پتانسیل تأمین بخشی از نیاز پنبه ایران را به طور بالقوه دارا است و می‌تواند جایگزین بهینه‌ای برای کشورهای نام برده شده باشد [۱۵]؛ البته منوط به اینکه صادرات کامل پنبه افغانستان به پاکستان تعدیل گشته یا پتانسیل صادرات پنبه آن ارتقا یابد.

جدول ۷: صادرات پنبه خام افغانستان (میلیون دلار)

۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	
۶۹،۹۴	۸۳،۱۸	۵۸	۴۶،۳۴	۳۹،۸۵	۵۷،۷۳	۱۱۷،۰۳	۱۶۵،۶۳	صادرات افغانستان
پاکستان	پاکستان	پاکستان	پاکستان	پاکستان	پاکستان	پاکستان	پاکستان	کشورهای واردکننده

شکل ۴: توزیع کشورهای واردکننده پنبه خام افغانستان در سال ۲۰۲۰